

Sygn. akt I C 229/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Fiałkowska – Sobczyk

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S.

o zapłatę i ustalenie

I. odrzuca pozew w przedmiocie żądania ustalenia;

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki K. M. kwotę 150 500 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy pięćset zł) z ustawowymi odsetkami od kwoty 68 500 zł od dnia 09.06.2010 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 82 000 zł od dnia 01.06.2014 r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki K. M. tytułem renty kwotę 400 zł (czteryście zł) miesięcznie, płatną z góry, do dnia 10 - go każdego miesiąca, poczynając od 1 września 2013 r., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat;

IV. w pozostałej części powództwo o zapłatę oddala;

V. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki K. M. kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 11 132,60 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych od uiszczenia których powódka była zwolniona.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt IC 229/11

UZASADNIENIE

Powódka K. M. w pozwie z dnia 1 marca 2011 r. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S.:

- kwoty 60 000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 9 czerwca 2010 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia;

- kwoty 16 500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 28 lutego 2011 r.,

- renty w wysokości 500 zł miesięcznie płatnej z góry do rąk powódki do dnia 10-go każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia, poczynając od daty wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że w dniu 30.01.2009 r. uległa wypadkowi komunikacyjnemu doznając szeregu obrażeń ciała. Sprawca wypadku - P. H. (1) - został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. i skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu Wydział VII Karny z dnia 17 listopada 2009 r., w sprawie sygn. akt VII K 1258/09.

Wskutek wypadku powódka odniosła ciężkie obrażenia w postaci wielonarządowych urazów ciała, urazu czaszkowo-mózgowego z krwawieniem podpajęczynówkowym, stłuczeniem mózgu z lewej okolicy czołowo-skroniowej oraz hipokampie po stronie prawej, zewnątrzczaszkowym krwiakiem tkanek miękkich lewej okolicy czołowo - skroniowej z obecnością ciał obcych. Nadto doznała złamania trzonów kości przedramienia lewego z przemieszczeniem i skróceniem osi, złamania rzepki prawej, wieloodłamowego złamania nasady kości udowej lewej, złamania trzonu kości piszczelowej lewej. Miała przy tym ostrą niewydolność oddechową, co wymagało konieczności wentylowania przez rurkę intubacyjną, okresowo wymagała sedacji i podaży leków przeciwbólowych.

Na wniosek powódki z dnia 11.02.2010 r. strona pozwana - ubezpieczyciel sprawcy wypadku - przeprowadziła postępowanie likwidacyjne i decyzją z dnia 8.06.2010 r. uznała roszczenie powódki z tytułu zadośćuczynienia w kwocie 120 000 zł. Na poczet tej kwoty zaliczyła wcześniej wypłaconą należność w wysokości 25 000 zł, a nadto kwotę 12 000 zł zasądzoną od sprawcy wypadku na rzecz powódki wyrokiem karnym Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu z dnia 17 listopada 2009 r.

Powódka domaga się zapłaty dalszej kwoty, bowiem jej życie od czasu wypadku uległo całkowitej zmianie. Powódka do dnia dzisiejszego nie odzyskała pełnej sprawności, a zmiany pourazowe nie pozwalają jej normalnie funkcjonować. Powódka ma znaczny stopień upośledzenia ruchomości kolana lewego, co powoduje poważne utrudnienie wydolności chodu i problemy z pokonywaniem codziennie barier urbanistycznych. Powyższe okoliczności stanowią istotne utrudnienie w poruszaniu się po mieście, dojeżdżaniu do pracy jak i na zabiegi.

W związku z wypadkiem, powódka uzyskała orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem, że nie może podejmować pracy wymagającej dużego wysiłku fizycznego oraz dobrej sprawności lokomocyjnej. Z uwagi, iż nabyty uraz nie rokuje poprawy, powódka nigdy nie będzie w stanie uprawiać żadnego sportu wymagającego wysiłku fizycznego. Dotychczas powódka w zimie jeździła na snowboardzie i łyżwach, przez cały rok uczęszczała na basen i fitness, a nadto aktywnie uprawiała turystykę górską. Nawet fotografia, zajmująca powódkę przed wypadkiem, jest obecnie zbyt dla niej uciążliwa. Powódka również nie może brać udziału w imprezach towarzyskich, w jakich zwykła uczestniczyć przed wypadkiem. Tym samym powódka musiała zrezygnować w części z prowadzonego dotychczas życia towarzyskiego, co doprowadziło to do rozluźnienia się jej kontaktów towarzyskich. Ponadto poważne uszkodzenia neurologiczne jakich powódka doznała w znacznym stopniu obniżyły jej potencjał intelektualny. Wcześniej (tj. w roku 2009) miała ona jeszcze problemy z pamięcią, a poprawa następuje bardzo powoli i nieregularnie. W związku z tym powódka nie jest w stanie realizować swojej czytelniczej pasji.

Obecnie trudność także sprawia jej praca na dotychczas zajmowanym stanowisku. Odczuwa również zmianę w kontaktach ze współpracownikami, a ponadto od czasu wypadku szybko wpada w skrajne stany emocjonalne. Powódka cały czas korzysta z pomocy psychologa. Podkreślenia wymaga również fakt, iż po wygojeniu się ran powypadkowych, w miejscach obrażeń, w tym na twarzy i kolanach, powstały liczne szpecące blizny. Powódka zmuszona jest poddawać się długotrwałym zabiegom ich usuwania. Nogi powódki wyraźnie różnią się od siebie, opada jej miednica. Wskazane schorzenia i kalectwo stanowią przeciwwskazanie do zajścia w ciążę. Ponadto powódka w dalszym ciągu uczęszcza na niezbędne zabiegi operacyjne jak i rehabilitacyjne. Sytuacja ta zajmuje dodatkowy czas, a nadto wpływa niekomfortowo na stan psychiczny powódki.

Powódka dochodzi od strony pozwanej odsetek od żądanej kwoty zadośćuczynienia od 9 czerwca 2010 r., tj. od dnia w którym strona pozwana ostatecznie ustaliła kwotę zadośćuczynienia w wysokości 120 000 zł (decyzja z dnia 8 czerwca 2010 r.).

Nadto powódka niniejszym pozwem na podstawie art. 444 § 2 k.c. powódka domaga się zapłaty kwoty 16 500 zł tytułem skapitalizowanej renty za częściową utratę możliwości zarobkowych i zwiększenie potrzeb życiowych oraz przyznania dalszej renty z tego tytułu w wysokości 500 zł od dnia wniesienia powództwa.

Na skapitalizowaną kwotę renty w wysokości 16 500 zł składa się:

- kwota 8 000 zł z tytułu częściowej utraty możliwości zarobkowych i zwiększonych potrzeb w okresie od dnia 1.02.2009 r. do dnia 30.09.2009 r. (8 miesięcy x 1 000 zł = 8 000 zł).

- kwota 8 500 zł z tytułu zwiększonych potrzeb w okresie od dnia 1.10.2009 r. do dnia 28 lutego 2011 r. (17 miesięcy x 500 zł = 8 500 zł).

Powódka jest zatrudniona w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Od chwili wypadku przez okres 8 miesięcy przebywała na zwolnieniu lekarskim, w związku z powyższym powódka utraciła część zarobków (20% podstawy wymiaru) oraz pozbawiona została dodatkowego wynagrodzenia wypłacanego w 2009 r. w kwocie 4 139,43 zł brutto. Powódka również nie otrzymała nagrody jaka przysługiwałaby jej gdyby była w stanie świadczyć pracę (średnia wysokość wypłat z funduszu nagród pracowników w 2009r. wyniosła 7 065,94 zł brutto).

Nadto nie ma wątpliwości, iż na skutek doznanych obrażeń ciała, zwiększyły się potrzeby życiowe powódki. Z tego też tytułu powódka zmuszona jest do ponoszenia stałych, okresowo powtarzających wydatków związanych z rehabilitacją (specjalistyczne zabiegi terapeutyczne, zabiegi usuwania blizn), konsultacjami lekarskimi (ortopeda, psycholog, dermatolog), zakupem lekarstw i specjalistycznych maści. Powódka ma utrudnioną możliwość poruszania się, w związku z czym zmuszona jest do korzystania z taksówek. Proces dochodzenia do zdrowia wymusza stosowanie dodatkowych środków higienicznych i pielęgnacyjnych i specjalistycznej diety. Powódka po opuszczeniu szpitala znajdowała się w stanie wykluczającym samodzielną egzystencję i wymagała intensywnej opieki, której podjęli się jej rodzice. Powódka w tym okresie zamieszkała u rodziców. W obecnej chwili powódka pomimo osiągnięcia względnej samodzielności, nadal korzysta z pomocy rodziców (zakupy, sprzątanie).

Miesięcznie wydatki obejmują: masaż wirowy 2 x w tygodniu - 25 zł za wizytę, masaż 1 x w tygodniu - 60 zł za wizytę, rehabilitacja 2 x w tygodniu - 60 zł za wizytę, konsultacje lekarskie (lekarz ortopeda - 60 zł - 150 zł za wizytę, lekarz rehabilitant - 80 zł za wizytę, lekarz dermatolog i medycyny estetycznej - 150 za wizytę), maść przeciwbólowa - 50 zł/op, - tabletki na wzmocnienie stawów z wysokim stężeniem glukozaminy w paracie ok. 30 zł - 40 zł, pedicure 1 x w miesiącu - 80 zł, dodatkowe zużycie wody - 40 zł, dojazdy - 200 zł). Wydatki te były i są bezpośrednio związane z leczeniem pourazowym i są niezbędne, aby łagodzić skutki obrażeń doznanych w wyniku wypadku i mają charakter stały, powtarzalny każdego miesiąca.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska w sprawie pozwana przyznała, że jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku komunikacyjnego z dnia 30.01.2009 r. ponosi co do zasady odpowiedzialność za skutki wypadku na podstawie art. 34 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o obowiązkowych ubezpieczeniach komunikacyjnych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i (...) Biurze (...) w związku z art. 822 k.c. i art. 415 k.c. Jednocześnie pozwana podniosła, że spełniła już swoje świadczenie odszkodowawcze, w związku z czym kwestionuje wysokość żądania dochodzonego niniejszym pozwem, jako nieadekwatnego do krzywdy i przekraczającego przeciętne wysokości zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c.

Strona pozwana, po analizie dokumentacji medycznej oraz przeprowadzeniu postępowania przyznała powódce kwoty 120 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wysokość przyznanego zadośćuczynienia została ustalona przy uwzględnieniu

wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, tj. stopnia cierpień fizycznych i psychicznych, intensywności i czasu trwania, ewentualną nieodwracalność, czy wiek poszkodowanej.

W ocenie pozwanej wypłacone zadośćuczynienie przedstawia dla powódki ekonomicznie odczuwalną wartość, ma charakter kompensacyjny i stanowi sposób naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnej stopie życiowej i poziomowi życia społecznego. Zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia zachowała swoją aktualność również w obecnych warunkach społeczno-ekonomicznych. Uwzględniając powyższe pozwany uważa, że wypłacona powódce kwota w wysokości 120 000 zł stanowi ekonomicznie uzasadnioną wartość i zrekompensuje doznaną krzywdę i z pewnością nie będzie ono stanowić kwoty symbolicznej, czy w jakikolwiek sposób zaniżonej.

Pozwana zakwestionowała również roszczenia powódki w zakresie zasądzenia skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb i częściową utratę możliwości zarobkowych w kwocie 16 500 zł oraz dalszej renty z tego tytułu w wysokości 500 zł miesięcznie ponieważ powódka, pomimo wymogu z art. 6 k.c. nie udowodniła swoich twierdzeń.

W ocenie pozwanej powódka nie przedstawiła żadnych dowodów w zakresie zwiększonych potrzeb, a oparła się jedynie na ogólnych wyliczeniach, częściowo jedynie popartych pojedynczymi rachunkami. W żaden sposób powódka również nie udowadnia na jakiej podstawie występuje o bezterminowe zasądzenie renty miesięcznej z tytułu zwiększonych potrzeb. Powódka nie udowodniła również, że dochody uzyskiwane po powrocie do pracy są niższe. Zgodnie z przedstawionym przez powódkę orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności stopień niepełnosprawności określono jako lekki. Wskazano pracę nie wymagającą wysiłku fizycznego oraz dobrej sprawności lokomocyjnej. Poszkodowana zarówno przed wypadkiem, jak i po nim nie wykonywała i nie wykonuje pracy, której dotyczyłyby te ograniczenia. Ponadto z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 22.07.2009 r. wynikają pozytywne rokowania odzyskania zdolności do pracy.

Powódka w piśmie procesowym z dnia 29 maja 2014 r. rozszerzyła powództwo domagając się dodatkowo jeszcze ***tytułem zadośćuczynienia kwoty 90 000 zł*** z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty od dnia doręczenia niniejszego pisma pozwanej (tym samym po zmodyfikowanie żądania powódka domaga się zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia łącznie kwoty 150 000 zł) oraz ***ustalenia***, że pozwany ponosi odpowiedzialność za mogące nastąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 30.01.2009 r.

W pozostałym zakresie powódka podtrzymała żądania zgłoszone w pozwie.

Na uzasadnienie powyższego powódka wskazała, że potrzeba rozszerzenia powództwa zaistniała w związku z wydaniem wszystkich opinii biegłych w sprawie oraz przeprowadzeniem innych dowodów, przede wszystkim zeznań świadków, którzy potwierdzili istniejące u powódki poczucie dużej krzywdy. Biegli, którzy wydali opinie w sprawie, ustalali stopień uszczerbku na zdrowiu powódki, określony na 120 %, Jeśli natomiast uwzględni się, że niektóre z uszczerbków były powtarzane przez biegłych różnych specjalności, to zabsorbowana suma uszczerbku kształtuje się na poziomie 87 %. Wielkości te w kontekście tego, że opinie były przeprowadzone kilka lat po zdarzeniu każą dojść do wniosku, że żądanie zadośćuczynienia wskazane w pozwie jest niewystarczające. Jak podkreśliła powódka nie można stracić z pola widzenia takich okoliczności, że niektóre ze stwierdzonych schorzeń (uszczerbków) są szczególnie dolegliwe i zostały ustalone w maksymalnej granicy przewidzianej przez opisane rozporządzenie. Skutki urazu powódki mają szczególne znaczenie ze względu na jej wiek. Powódka „nie zdążyła” założyć rodziny przed wypadkiem, zaś jego skutki spowodowały w jej życiu nieodwracalne zmiany (zmiana trybu życia, utrata znajomych, praktyczne unicestwienie dalszego rozwoju zawodowego, ze względu na będące następstwem encefalopatii trudności z koncentracją, uczeniem się, przyswajaniem wiedzy, niemożność zajścia w ciążę i macierzyństwa). Z tego względu krzywdę powódki trzeba oceniać nie jedynie przez wielkość procentowego uszczerbku, lecz przez realne, stałe i nieodwracalne obniżenie jakości jej funkcjonowania w zakresie tak fundamentalnym, jak życie rodzinne, czy też możliwość zawodowego realizowania się.

Uzasadnione pozostaje ponadto roszczenie dotyczące renty. W procesie wykazano, że powódka była zmuszona do ponoszenia regularnych, comiesięcznych kosztów związanych ze zdarzeniem, które jest podstawą roszczenia. Potrzeby powódki zwiększyły się i okoliczność ta jest niezmienna. Powódka kontynuuje leczenie i rehabilitację. Z tego też względu słuszne jest też roszczenie dotyczące ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.01.2009 r. K. M. kierując samochodem osobowym marki F. (...)uległa wypadkowi komunikacyjnemu. Doszło do czołowego zderzenia pojazdu powódki z samochodem ciężarowym. Sprawcą wypadku był P. H. (1)kierujący pojazdem marki H. (...)o nr rej. (...), posiadający ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.w S.. Sprawca wypadku został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. oraz skazany wyrokiem karnym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu z dnia 17 listopada 2009 r., w sprawie VII K 1258/09.

(okoliczności bezsporne);

W wyniku wypadku powódka doznała wielonarządowego obrażenia głowy i kończyn. W stanie ciężki, nieprzytomna przewieziona została przez Pogotowie (...)do (...)po opracowaniu chirurgicznym ran głowy (rozległe okolice czołowej głowy po stronie lewej) - skierowana została do (...)Szpitala (...)we W., gdzie przebywała od 30.01.2009 r. do 10.02.2009 r., z rozpoznaniem: ostra niewydolność oddechowa, uraz narządowy (uraz czaszkowo-mózgowy, wieloodłamowe, otwarte złamanie nasady dalszej udowej lewej, złamanie trzonu kości piszczelowej lewej, złamanie rzepki prawej, złamanie obu kości przedramienia lewego).

W dniu 30.01.2009 r. powódka była leczona operacyjnie - zespolenie obu kości przedramienia lewego płytką A-O. Badania radiologiczne wykazały u niej uraz czaszkowo-mózgowy: cechy krwawienia podpajęczynówkowego w płatach ciemieniowych i czołowych, nieco większe po stronie prawej, ogniska stłuczenia mózgu w lewej okolicy czołowo-skroniowej oraz w hipokampie po prawej stronie, zewnątrzczaszkowy krwiak tkanek miękkich lewej okolicy czołowo-skroniowej, podobnie z przerwaniem ciągłości tkanek miękkich oraz obecnością ciał obcych.

W dniu 04.02.2009 r. powódka przeszła kolejną operację polegającą na zespoleniu złamania uda lewego płytką oraz zespoleniu złamań kości podudzia lewego stabilizatorem zewnętrznym.

Leczenie kontynuowano w Klinicznym (...)Szpitala (...)we W.(od 10.02.2009 r. - do 19.02.2009 r.).

K. M. została wypisana do domu z zaleceniem utrzymania unieruchomienia gipsowego kończyny górnej lewej i dolnej lewej przez 2 miesiące.

(dowód: karta informacyjna (...)szpitala (...)z dnia 30.01.2009 - k. 27-28; karta Informacyjna z (...)szpitala (...) - k. 25-26; karta informacyjna z Klinicznego (...)Szpitala (...)we W.- k.28-29 ; historia leczenia w (...)(...) Szpitalu (...) - k. 369-424);

Po opuszczeniu szpitala przez 2 miesiące u powódki utrzymywano opatrunki gipsowe na kończynach lewych. Po zdjęciu opatrunków gipsowych powódka rozpoczęła chodzenie przy pomocy kul pachowych.

Przebywała wówczas u swoich rodziców w Ś., którzy opiekowali się nią przez 3 miesiące, pomagali we wszystkich czynnościach życia codziennego, bowiem powódka nie była w stanie funkcjonować samodzielnie. W tym okresie powódka poddawana się również intensywnym zabiegom rehabilitacyjnym.

(dowód: oświadczenie J. i J. M. (1) - k. 231-232, zeznania świadka J. M. (2) k. 433-434, zeznania świadka P. M. k. 434-435, przesłuchanie powódki k. 447-453);

Od dnia 26.06.2009 r. do 06.08.2009 r. powódka leczona była rehabilitacyjnie w (...) ul. (...)we W.. Przy przyjęciu była osobą siedzącą w wózku, po leczeniu – miała wydolny chód o kuli łokciowej.

(dowód: karta informacyjna ze (...) (...) - k. 81-82);

Od 13.06.2010 r. do 21.06.2010 r. K. M. hospitalizowana była w Klinicznym (...) (...)we W., gdzie w dniu 17.06.2010 r. przeszła operację - usunięcie łącznika metalowego wewnątrz kości udowej lewej.

(dowód: karty informacyjne z pobytów w Szpitalu (...) - k. 83; historia leczenia w (...) (...) Szpitalu (...)k. 369-424);

Od 12.09.2010 r. do 05.10.2010 r. powódka leczona była rehabilitacyjnie w ramach prewencji rentowej z rozpoznaniem: przebyte złamanie nasady i przynasady dalszej kości udowej lewej z deformacją kolanowego lewego, ograniczeniem ruchomości i deficytem chodu, łamanie prawej rzepki zespołem bólowym stawu kolanowego, złamanie obu kości przedramienia lewego, uraz czaszkowo-mózgowy, pourazowy przykurcz kolana lewego wtórny stosowany do przebytego złamania nasady dalszej części uda lewego i zbliźnowacenie mięśnia uda.

Następnie powódka kontynuowała leczenie rehabilitacyjne w ramach opieki prywatnej

(dowód: informacja o przebytej rehabilitacji k. 88-91; skierowanie za zabiegi rehabilitacyjne - k. 92-93, zaświadczenie o korzystaniu z zabiegów - k. 103);

K. M. leczona była też z powodu zespołu stresu pourazowego.

(dowód: zaświadczenie lekarskie - k. 97);

Od 16.03.2011 r. do 21.03.2011 r. powódka ponownie była hospitalizowana w Klinicznym (...) Szpitala (...)we W., z rozpoznaniem: zrosty wewnątrzstawowe stawu kolanowego lewego z przebyłym złamaniem kłykci kości udowej lewej.

W dniu 17.03.2011r. wykonano artroskopię stawu kolanowego lewego uzyskując nieznaczną poprawę zgięcia oraz pełny wyprost stawu łąkowego lewego.

(dowód: historia leczenia w (...) (...) Szpitalu (...)k. 369-424);

W okresie od 30.05.2011 r. do 10.06.2011 r. K. M. była leczona ambulatoryjnie w zakładzie opieki zdrowotnej.

(dowód: karta informacyjna o leczeniu ambulatoryjnym Zakładu (...) - k. 346);

Od 24.07.2011 r. do 27.07.2011 r. powódka była hospitalizowana w Klinicznym (...) Szpitala (...)we W. z rozpoznaniem: wygojone złamanie trzonów obu kości przedramienia lewego. W dniu 25.07.2011 r. ponownie leczona operacyjnie: usunięcie zespolenia metalowego kości przedramienia lewego.

(dowód: historia leczenia w (...) (...) Szpitalu (...)k. 369-424);

Badanie MR głowy z dnia 30.01.2012 r. wykazało drobne zmiany naczyniopochodne w istocie białej okolicy czołowej lewej. Od 2011 r. powódka odczuwa zawroty głowy i z tego powodu w dniu 31.01.2012 r. była diagnozowana w (...) Szpitala (...)i konsultowana neurologicznie dnia 13.03.2012 r. Badanie EEG z dnia 28.03.2012 r. wykazało zapis o cechach nieprawidłowych - cechy nadpobudliwości bioelektrycznej. Badanie MR odcinka szyjnego kręgosłupa, z dnia 04.05.2012 r. wykazało zniesienie lordozy; niewielkie wypukliny krążków m/k od C3 do C7; drobne osteofity.

(dowód: badanie TK głowy z dn. 13.08.2010 r.- k.541; badanie MR głowy z dnia 30.01.2012 r.- k.539; konsultacja neurologiczna z dnia 13.03.2012 r.- k.537 ; badanie EEG z dn. 28.03.2012 r.- k.530; badanie MR odcinka szyjnego kręgosłupa z dnia 04.05.2012 r.- k.529);

(...)w orzeczeniu z dnia 12.11.2009 r. zaliczył K. M. do lekkiego stopnia niepełnosprawności od 01.02.2009 r. do 30.11.2012 r. (symbol: (...)). Powódka uzyskała orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem, że nie może podejmować pracy wymagającej dużego wysiłku fizycznego oraz dobrej sprawności lokomocyjnej. Kolejnym

orzeczeniem powódka uznana została za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z powodu stanu narządów ruchu (orzeczenie o niepełnosprawności od 24.10.2012 r. do 31.03.2016 r. – praca w warunkach chronionych).

(dowód: orzeczenie o niepełnosprawności k. 86);

Od daty wypadku powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim przez 182 dni, następnie otrzymywała świadczenie rehabilitacyjne (5 miesięcy). Po 8 miesiącach od wypadku tj. we wrześniu 2009 r. powódka powróciła do pracy.

(dowód orzeczenie lekarza orzecznika k. 98, decyzja ZUS k. 100-101,);

W chwili wypadku powódka była zatrudniona w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. W związku z 8 miesięcznym zwolnieniem lekarskim powódka pozbawiona została dodatkowego wynagrodzenia wypłacanego w 2009 r. w kwocie 4 139,43 zł brutto. Powódka również nie otrzymała nagrody jaka przysługiwałaby jej gdyby była w stanie świadczyć pracę (średnia wysokość wypłat z funduszu nagród pracowników w 2009 r. wyniosła 7 065,94 zł brutto).

(dowód: pismo zastępcy Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego k. 102);

U powódki obecnie stwierdza się:

1. stan po wypadku komunikacyjnym z dnia 30.01.2009 r. z urazem wielonarządowym: uraz głowy i kończyn z utratą przytomności.
2. stan po urazie czaszkowo-mózgowym z krwawieniem podpajęczynówkowym w płatach czołowych i ciemieniowych, stłuczeniem mózgu oraz zranieniami skóry twarzy i w okolicy czołowej lewej i brwiowej lewej.
3. blizny pourazowe w okolicy czołowej lewej (ok. 9 cm), łuku brwiowego lewego (ok. 3 cm) z przebarwieniami skóry.
4. encephalopatia pourazowa (z nieprawidłowym zapisem EEG) - ze spowolnieniem psychoruchowym, zaburzeniami pamięci, zespołem bólów i zawrotów głowy).
5. stan po złamaniu nasady i przynasady dalszej kości udowej lewej, kilkakrotnie leczonym operacyjnie - zespolenie złamania płytką (04.02.2009); usunięcie zespolenia (17.06.2010); artroskopia stawu kolanowego lewego (17.03.2011).
6. stan po złamaniu trzonu kości piszczelowej lewej.
7. stan po złamaniu nadkłykcia przyśrodkowego kości udowej i rzepki prawej.
8. stan po leczeniu operacyjnym złamania trzonów kości przedramienia lewego – zespolenie złamania obu kości płytką A-O (30.01.2009); usunięcie zespolenia metalowego

(25.07.2011).

Trwały uszczerbek na zdrowiu, będący skutkiem wypadku z dnia 30.01.2009 r. ustalony wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. - Załącznik: „Ocena procentowa stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu” poz. 1974, Dz.U. Nr 234 z dnia 28.12.2002r., z punktu widzenia ortopedycznego wynosi 57%, w tym: 8% z poz. 19.a (blizny po urazie głowy); 10% z poz. 155.a., 6% z poz.155.b., 3% z poz. 155.C, 10% z poz. 156 (skutki złamania kości udowej lewej w sumie - 29%); 5% z poz. 158.a. (skutki złamania kości piszczelowej lewej); 7% z poz. 156 (skutki urazu stawu kolanowego prawego); 8% z poz. 122.a. (skutki złamania przedramienia lewego).

Przy czym należy liczyć się z progresją zmian zwyrodnieniowych stawu kolanowego lewego. Mogą nieco wcześniej wystąpić też zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego prawego.

Aktualnie nie można już liczyć na poprawę stanu zdrowia po rehabilitacji. Natomiast nasilenia dolegliwości bólowych będą wymagały okresowe farmakoterapii i fizjoterapii.

Ciąża może nieco przyspieszyć proces zwyrodnieniowy szczególnie stawu kolanowego lewego i nasilić dolegliwości bólowe.

(dowód: opinia biegłego sądowego lekarza specjalisty chirurga urazowo- ortopedycznego lek B. R. k. 473-476 , pisemna opinia uzupełniająca k. 515- 516)

Biegły sądowy - lekarz neurochirurg ocenił uszczerbek na zdrowiu K. M., będący skutkiem urazu czaszkowo-mózgowego w związku z wypadkiem z dnia 30.01.2009 r. na 23 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, przyjmując w tym:

a) blizny pourazowe skórne w okolicy czołowej lewej i okolicy łuku brwiowego lewego z przebarwieniami skórnymi - 8% (poz. 19.a.) (ocena zgodna z biegłym ortopedą);

b) encephalopatia pourazowa z cechami zmian psychoorganicznych - 15% (poz. 9.c.)

(dowód: opinia biegłego lekarza sądowego dr n. med. neurochirurga H. A. k.525- 528, pisemna opinia uzupełniająca k. 576-578, kolejna opinia uzupełniająca k. 703);

U K. M. rozpoznano także zaburzenie psychiczne - encefalopatię pourazową związaną z wypadkiem z dnia 30 stycznia 2009 r. Rozpoznana encefalopatia znajduje się w tabeli w załączniku do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w punkcie 9c i przypisano jej 30% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Ponieważ powódka spełnia kryteria zaburzenia opisanego w tabeli nie ma możliwości stosowania innej oceny procentowej (par. 8 punkt 2).

W tym zakresie nie podejrzewa się zaistnienia znaczącej poprawy stanu zdrowia jak i pogorszenia stanu zdrowia psychicznego, uszkodzenie ma charakter trwały i organiczny, jest możliwa rehabilitacja funkcji pamięci i jej usprawnienie jednak bez wpływu na ocenę orzecznictwa. Nie stwierdzono zaburzeń spełniających kryteria organicznych zaburzeń osobowości.

(dowód: opinia lekarza psychiatry biegłego sądowego D. R. k. 594-596);

Biegły sądowy - lekarz dermatolog - biorąc pod uwagę blizny pourazowe w zakresie lewego łuku brwiowego i okolicy czołowej lewej, a także blizny pooperacyjne w zakresie lewego przedramienia po stronie wyprostnej i po stronie łokciowej, lewego uda, stawu kolanowego lewego i dołu podkolanowego lewego, przedniej powierzchni i po stronie przysiódkowej stawu kolanowego prawego orzekł 10 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn dermatologicznych.

Biegły podał, że istniejące blizny u 35-letniej kobiety powodują oszpecenie twarzy, stąd 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu, wg. poz. 19a , załącznika do rozporządzenia Ministra i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. Blizny na twarzy z biegiem czasu mogą samoistnie ustąpić. Nie można precyzyjnie określić, kiedy to nastąpi. Dla innych blizn poza twarzą ustawodawca nie przewidział procentowego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: opinia specjalisty dermatologa lek n. med. M B. - k. 650-651);

Natomiast skutki wypadku z dnia 30.01.2009 r., u powódki w zakresie ginekologii i położnictwa należy rozpatrywać w trzech aspektach: możliwość zajścia w ciążę, ewentualne problemy z donoszeniem ciąży oraz sposób porodu. Należy podkreślić, że w/w rozważania aktualnie są hipotetyczne, gdyż powódka do chwili obecnej nie planowała ciąży. Szanse na zajście w ciążę przez powódkę należy diagnozować dopiero po jej decyzji działania w tym kierunku. Bez badań hormonalnych i wykonanej po nich analizie trudno ocenić ewentualny wpływ wypadku (urazu czaszkowego) na regulację osi hormonalnej wpływającej na płodność u powódki.

(dowód: opinia biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ginekologii i położnictwa lek n.med. P. H. (2) - k. 615-622, ustna opinia uzupełniająca e-protokół z dnia 29.05.2014r. 01:20-10:53, badania immunologiczne k. 693);

Powódka ma obecnie 36 lat, nadal pozostaje zatrudniona jako urzędnik w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, w tym samym stanowisku pracy co przed wypadkiem.

Od chwili wypadku jej życie uległo całkowitej zmianie. Powódka do dnia dzisiejszego nie odzyskała pełnej sprawności, a zmiany pourazowe nie pozwalają jej normalnie funkcjonować. Bardzo mały zakres czynnego zgięcia stawu kolanowego sprawia, iż zwyczajne przeszkody architektoniczne (progi, schody, wysokie krawężniki, stanowią dla niej często przeszkody nie do pokonania, podczas przemieszczania się komunikacją miejską, w pracy, w urzędach, a nawet w placówkach zdrowia.

Powódka potrzebuje wciąż pomocy innych osób przy wykonywaniu różnych czynności życia codziennego.

Powódka nie jest w stanie uprawiać żadnego sportu wymagającego wysiłku fizycznego. Dotychczas powódka w zimie jeździła na snowboardzie i łyżwach, przez cały rok uczęszczała na basen i fitness, lubiła tańczyć jeździć na rowerze, nadto aktywnie uprawiała turystykę górską.

Nawet fotografia, która zajmująca powódkę przed wypadkiem, jest dla niej obecnie zbyt uciążliwa.

Powódka również nie może brać udziału w imprezach towarzyskich, nie chodzi na koncerty, do klubów, tym samym powódka musiała zrezygnować w części z prowadzonego dotychczas życia towarzyskiego, co z kolei prowadziło do rozluźnienia się jej kontaktów z niektórymi znajomymi.

Ponadto poważne uszkodzenia neurologiczne jakich powódka doznała wyniku wypadku, w znacznym stopniu obniżyły jej potencjał intelektualny. Stale musi ćwiczyć pamięć, przyjmować różne środki wspomagające, a także przepisane przez neurologa tabletki na mikrokrążenie które przynoszą stopniowo efekty, przy czym powodują skutki uboczne m.in. bóle głowy.

Trudność sprawia powódce również praca na dotychczas zajmowanym stanowisku, bowiem miewa problemy ze skupieniem się na podstawowych czynnościach. Odczuwa również zmianę w kontaktach ze współpracownikami, albowiem szybko wpada w skrajne stany emocjonalne, zdenerwowanie czy też ma wybuchy agresji.

Powódka nadal jest konsultowana ortopedycznie, neurologicznie, dermatologicznie ginekologicznie i psychiatrycznie. Powódka cały czas korzysta z pomocy psychologa.

Ze względu na liczne szpecące blizny powódka zmuszona była poddawać się długotrwałym zabiegom ich usuwania. Trwałe oszpecenie jej ciała wpływa negatywnie na poczucie pewności siebie i związaną z tym możliwość zawierania i utrwalania nowych znajomości, zawarcie związku partnerskiego, założenie rodziny.

Nogi powódki wyraźnie różnią się od siebie, jedna jest krótsza od drugiej o ok. 1.5 cm. Powódka musi nosić specjalne wkładki.

Ponadto powódka w dalszym ciągu przechodzi niezbędne zabiegi rehabilitacyjne.

Z uwagi na różne pory zabiegów i wizyt lekarskich powódka często zmuszona jest przychodzić do pracy w innych godzinach niż oficjalnie obowiązujące, co wiąże się z potrzebą uzyskiwania zgody przełożonych na zmianę czasu pracy. Sytuacja ta wpływa niekomfortowo na stan psychiczny powódki i zmniejsza jej użyteczność jako pracownika. U powódki pojawiają się stany lękowe związane z obawą utraty pracy

(dowód: zaświadczenie z gabinetu dermatologicznego B. S. z 15.02.2010 k. 84,85, rachunki i faktury – k. 104-141, zeznania świadka J. M. (2) k, 433-434, zeznania świadka P. M. k. 434-435, przesłuchanie powódki k. 447-453);

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków we Wrocławiu z dnia 24.09.2014 r. zasądzono od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki kwotę 29 182,95 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia i dostosowanie miejsca zamieszkania do niepełnosprawności powódki.

Ponadto Sąd w wyroku tym ustalił odpowiedzialność strony pozwanej Towarzystwo (...) na przyszość za skutki wypadku, któremu powódka uległa w dniu 31.01.2009 r.

W sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym, który K. M. wniosła w dniu 4 stycznia 2013 r. domagała się, oprócz ustalenia odpowiedzi ona od ubezpieczyciela sprawcy wypadku z dnia 30.01.2009 r. tytułem odszkodowania zwrotu wydatków poniesionych z związku z wypadkiem w łącznej wysokości (po rozszerzeniu powództwa w dniu 4 sierpnia 2014 r.) 33 632,95 zł.

Na żądane odszkodowanie składały się kwoty:

- 681,28 zł z tytułu zakupu leków,
- 16 244,70 zł z tytułu kosztów usług medycznych, w tym wydatki na fizjoterapię i rehabilitację - 4 259,70 zł, wydatki na psychoterapię i badania psychologiczne - 3 060 zł, wydatki na leczenie ortopedyczne - 375 zł, wydatki na badania MR - 450 zł, wydatki na leczenie blizn na ciele, w szczególności na twarzy, powstałych na skutek przedmiotowego zdarzenia 8 100 zł,
- 1 500 zł z tytułu kosztów opieki osób trzecich,
- 6 946,58 zł z tytułu kosztów zakupu mieszkania i dostosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- 1 300 zł z tytułu utraconego dochodu,
- 1 347,64 zł z tytułu dostosowania obuwia,
- 1 150 zł z tytułu utraconych w wyniku wypadku ruchomości,
- 500 zł z tytułu kwoty przekazanej na hospicjum

Następnie powódka rozszerzyła powództwo o dalsze kwoty w wysokości 3 035,75 zł i 972 zł, a które dotyczyły kolejnego turnusu rehabilitacyjnego i dostosowywania obuwia do niepełnosprawności powódki.

Na podstawie przeprowadzonych w tym postępowaniu opinii biegłych sądowych Sąd ustalił, że w związku z doznanymi wskutek wypadku urazami zasadne było poniesienie przez powódkę K. M. kosztów w łącznej wysokości 29 182,95 zł.

Za niezasadna Sąd uznał żądania powódki w przedmiocie kwoty 1 300 zł dochodzonej tytułem utraconego przez powódkę dochodu (nieudowodnione), kwoty 1 500 zł tytułem kosztów opieki (nieudowodnione), 1 150 zł tytułem utraconych w wyniku wypadku ruchomości (nieudowodnione) i 500 zł na hospicjum (brak adekwatnego związku przyczynowego).

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków we Wrocławiu z dnia 24.09.2014 r. w sprawie I C 19/13 wraz uzasadnieniem k. 735-743);

Na wniosek powódki z dnia 11.02.2010 r. strona pozwana ubezpieczyciel sprawcy wypadku - przeprowadziła postępowanie likwidacyjne. W dniu 9.04.2010 r. (...) S.A. przyznało powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 25 000 zł. Jednocześnie strona pozwana wskazała, iż pozostałe roszczenia zostaną rozpatrzone po przeprowadzeniu komisji lekarskich, mających na celu ustalenie trwałego uszczerbku na zdrowiu. Po przeprowadzeniu badań powódki, strona pozwana w dniu 29.04.2010 r. sporządziła dwie opinie lekarskie. W opinii z zakresu ortopedii strona pozwana uznała 75 % uszczerbku na zdrowiu powódki, zaś opinii z zakresu neurologii pozwana stwierdziła 20 % uszczerbek na zdrowiu powódki. Następnie strona pozwana decyzją z dnia 8.06.2010 r. uznała roszczenie powódki z tytułu zadośćuczynienia w kwocie 120 000 zł. Na poczet tej kwoty zaliczyła wcześniej wypłaconą należność w wysokości 25 000 zł, a nadto kwotę 12 000, zł zasądzoną od sprawcy wypadku na rzecz powódki wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu z dnia 17 listopada 2009 r.

(dowód: orzeczenie o uszczerbku na zdrowiu (...)z dnia 29.04.2010, k. 193-199, korespondencja pełnomocnika powódki z (...)k. 200-213).

Sąd zważył, co następuje:

Powódka ostatecznie domagała się w niniejszym postępowaniu zasądzenia na jej rzecz od strony pozwanej:

- tytułem zadośćuczynienia kwoty 150 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 60 000 zł od dnia 9 czerwca 2010 r. do dnia zapłaty i od kwoty 90 000 zł od dnia doręczenia pisma z dnia 29.05.2014 r. zawierającego rozszerzenie powództwa do dnia zapłaty;

- kwoty 16 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 28 lutego 2011 r. ewentualnie zasądzenie tej kwoty tytułem odszkodowania;

- renty w wysokości 500 zł miesięcznie płatnej z góry do rąk powódki do dnia 10-go każdego miesiąca, począwszy od daty wniesienia pozwu, wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia;

- ustalenie, że pozwana ponosi odpowiedzialność za mogące nastąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 30. stycznia 2009r.;

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że w dniu 30.01.2009 r. doszło do wypadku, w którym poszkodowana została powódka. Bezspornym była również, co do zasady, odpowiedzialność strony pozwanej za szkodę w związku z zaistniałym wypadkiem.

Należy tylko przypomnieć, że odpowiedzialność strony pozwanej za szkodę będącą przedmiotem niniejszego procesu jest określona przepisami art. 822 i n. k.c. oraz ustawą z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

W myśl przepisu art. 34 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 22.05.2003 r., z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Stosownie do przepisu art. 36 ust. 1 cytowanej ustawy, odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przepis art. 822 § 4 k.c. zezwala na to, by uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dochodził roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W niniejszym postępowaniu powódka wywiodła swoje żądania z przepisu art. 444 § 1 k.c., 445 § 1 k.c. oraz art. 189 k.p.c.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Stosownie do 445 § 1 k.c., w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c. (tj. uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia), Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Natomiast według art. 189 k.p.c., powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes. W niniejszej sprawie powódka domaga się ustalenia odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku mogące pojawić się w przyszłości u powódki.

Przy czym spór w rozpoznawanej sprawie koncentrował się wokół wysokości należnych powódce świadczeń z tytułu szkody na osobie.

Poszkodowana, stosownie do przywołanego przepisu art. 445 § 1 k.c., może domagać się przyznania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, poprzez którą należy rozumieć wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zarówno w sferze cierpień fizycznych, jak i psychicznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.07.2007 r., II CKN 1119/98, Lex nr 50884). Ma ono pełnić szeroko rozumianą funkcję kompensacyjną, tzn. jego wysokość, odpowiadająca doznanej krzywdzie, powinna być odczuwalna dla poszkodowanej i przynosić jej równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14.02.2008 r., II CSK 536/07, Lex nr 461725). W myśl utrwalonego w judykaturze stanowiska, przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności istotne dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takie jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpień fizycznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpeccenie), zakres i rodzaj wywołanego rozstroju zdrowia, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa, stopień winy sprawcy czynu niedozwolonego (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20.04.2006 r., IV CSK 99/05, Lex nr 198509 i z dnia 09.11.2007 r., V CSK 245/07, Lex nr 369691).

Postępowanie likwidacyjne prowadzone przez stronę pozwaną zakończyło się ustaleniem na rzecz K. M. zadośćuczynienia w wysokości łącznie 120 000 zł. Przy czym z tego tytułu **wyplacono powódce jedynie kwotę 108 000 zł**, bowiem na poczet zadośćuczynienia należnego powódce strona pozwana zaliczyła również kwotę 12 000 zł zasądzoną od sprawcy wypadku na rzecz powódki wyrokiem karnym Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu z dnia 17 listopada 2009 r.

Jednak wypłacona powódce kwota zadośćuczynienia, była w ocenie powódki niewystarczająca i nie spełniała swojej kompensacyjnej funkcji.

W toku postępowania dowodowego powódka wykazała w sposób należyty szkodę niemajątkową w postaci powstałego uszczerbku na zdrowiu, której doznała w związku z wypadkiem z dnia 31.01.2009r. Bezpośrednio po wypadku K. M. była w stanie bardzo ciężkim, zagrażającym życiu. Przez tydzień pozostawała nieprzytomna. Doznała urazu wielonarządowego, urazu czaszkowo-mózgowego z krwawieniem podpajęczynówkowym, stłuczeniem mózgu oraz hipokampie. Nadto doznała złamania trzonów kości przedramienia lewego z przemieszczeniem i skróceniem osi, wieloodłamowego złamania nasady kości udowej lewej, złamania trzonu kości piszczelowej lewej. Miała przy tym ostrą niewydolność oddechową, co wymagało konieczności wentylowania przez rurkę intubacyjną. W stanie ciężkim została przewieziona na oddział (...) (...) Szpitala (...) we W., następnie pozostała na oddziale (...) przez następnych kilka tygodni, przez tydzień nie odzyskując przytomności.

Jak wynika z poczynionych ustaleń powódka była wielokrotnie hospitalizowana, przeszła skomplikowane leczenie - zastosowano leczenie operacyjne złamań i stabilizację zewnętrzną, wszczepiono jej metalowe zespolenia, które następnie usunięto z kończyny dolnej w 2010r., a z górnej w 2011 r. Natomiast w marcu 2011 r. wykonano artroskopię stawu kolanowego lewego.

Dokonując oceny stopnia utraty zdrowia powódki Sąd oparł się przede wszystkim na ustaleniach biegłych sądowych lekarzy. Zmiany pourazowe narządu ruchu ocenił biegły ortopeda-traumatolog, który uznał, że powódka doznała 57 % uszczerbku na zdrowiu. Biegły neurochirurg przyznał powódce 23 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. 8 % z powodu blizn pourazowych (poz. 19 a) oraz 15 % trwałego uszczerbku z powodu encephalopatii pourazowej (poz. 9 c). Przeprowadzono również dowód z opinii dermatologa, który przyznał powódce 10 % uszczerbku z przyczyn dermatologicznych z poz. 19 a stąd też ostateczny uszczerbek o z pkt 19 a wynosi 10%.

Kolejno w sprawie został przeprowadzony dowód z opinii psychiatry, który rozpoznał u powódki encephalopatię pourazową i z tego tytułu przyznał jej 30 % trwałego uszczerbku. E. z tej samej pozycji rozpoznał u powódki również biegły neurochirurg (15 %) i dlatego uszczerbków tych nie można sumować tylko co najwyżej można przyjąć korzystniejszą wysokość czyli 30 %.

Został również przeprowadzony dowód z opinii biegłego ginekologa, który wskazał, że szanse na zajście w ciążę powódki należy diagnozować dopiero po jej decyzji działania tym kierunku

Sąd nie znalazł żadnych podstaw by podważać przedstawione przez specjalistów wnioski. Opinie te są wyczerpujące, logiczne i mają szczegółowe odniesienie do zebranej dokumentacji medycznej oraz poparte zostały badaniami powódki i długoletnim doświadczeniem lekarzy. Biegli sądowi lekarz ortopeda i lekarz neurolog w odpowiedzi na zarzuty do swojej opinii szczegółowo określili i uzasadnili ustalone przez siebie wartości doznanego uszczerbku w odniesieniu do poszczególnych narządów. Zbieżna była ocena tych lekarzy co do uszczerbku związanego z powstaniem blizn pourazowych skórnych twarzoczaszki. Dodatkowo jeszcze biegły neurolog wyjaśnił podstawy ustalenie uszczerbku w wysokości 15 % związanego z encephalopatią pourazowa, co potwierdził też biegły psycholog.

Opierając się o przedstawioną ocenę Sąd ustalił, że łącznie trwały uszczerbek u powódki wynosi nie mniej 87 %.

Tak określony uszczerbek na zdrowiu unaocznia stopień w jakim powódka doznała rozstroju zdrowia i choć jest to kryterium pomocnicze to przy uwzględnieniu dodatkowych okoliczności jest ono miarodajne dla oceny stopnia doznanej krzywdy przez powódkę .

Należy zgodzić się z twierdzeniem powódki, iż krzywdy powódki nie można oceniać jedynie przez pryzmat wielkości trwałego uszczerbku na zdrowiu. Liczne obrażenia których w następstwie zdarzenia doznała powódka, oraz ciężki stan zdrowia, który przez długi czas nie ulegał poprawie spowodował, że przez długi czas musiała być hospitalizowana, poddawana szeregowi dalszych zabiegów oraz intensywnie rehabilitowana. W całym tym okresie powódka odczuwała silny ból i cierpienie. Istotne jest również to, że doznane przez powódkę obrażenia ciała powodowały znacznie ograniczoną zdolność do poruszania się. W procesie leczniczym powódka stopniowo wracała do zdrowia, początkowo jedynie była osoba leżącą, następnie po zdjęciu gipsu poruszała się na wózku inwalidzkim a potem o kulach. Rozmiar doznanej krzywdy powiększa fakt, że powódka przez długi czas zdana była na pomoc osób trzecich w wielu czynnościach życia codziennego i wciąż okresowo wymaga takiej pomocy. Pomimo długotrwałej, prowadzonej od 4 lat rekonwalescencji (trwającej do dnia dzisiejszego) powódka pozostaje osobą o bardzo ograniczonej motoryce, co w sposób ewidentny utrudnia, czy wręcz uniemożliwia, wykonywanie wielu czynności dnia codziennego Przedmiotowy wypadek odbił się negatywnie na zdrowiu fizycznym i psychicznym powódki. Powódka w dalszym ciągu odczuwa bóle kolana prawego i leczy się w poradni ortopedycznej. Brak perspektyw na odzyskanie pełnej sprawności, a przez to znaczne obniżenie standardu życia, dodatkowo potęgowane jest przez stale towarzyszący powódce ból, który nasila się w przypadku wysiłku fizycznego. Od września 2009 r., tj. po upływie 8 miesięcy od wypadku powódka powróciła samodzielnie do pracy na swoim stanowisku. Z uwagi jednak na konieczność ciągłych operacji i zabiegów rehabilitacyjnych powódka często zmuszona jest korzystać ze zwolnień lekarskich, co wpływa niekorzystnie na rozwój jej kariery zawodowej. Również z uwagi na obniżenie poziomu koncentracji powódki, nie jest ona w stanie podnosić jakości swojej pracy, co ma istotny wpływ na możliwość uzyskania awansu.

Sąd w ocenie swojej uwzględnił też konsekwencje doznanego urazu, które trwają do chwili obecnej i będą trwały w przyszłości. Do dnia dzisiejszego K. M. nie powróciła do pełnej sprawności. Skutki doznanej szkody są dla powódki szczególnie dotkliwe jest osobą młodą i do czasu wypadku prowadziła aktywne życie zarówno zawodowe jak i osobiste. Powódka z pasją uprawiała sporty wymagające dużej sprawności, czytała dużo książek, prowadziła bogate życie towarzyskie Była w pełni sprawna fizycznie i umysłowo. Po wypadku całe jej życie uległo diametralnej zmianie. Obecnie powódka z trudem się porusza, rzadko wychodzi z domu bo wstydzi się swojej niepełnosprawności. Istotne w całościowej ocenie krzywdy powódki są też niekorzystne rokowania na przyszłość co potwierdzili badające powódkę biegli lekarze. Po kilkuletnim okresie od wypadku nie należy liczyć się z poprawą funkcji szczególnie stawu kolanowego lewego. Stwierdzony w jego obrębie proces zwyrodnieniowy będzie progresywny i należy liczyć się z narastającymi

dolegliwościami bólowymi oraz pogarszaniem się i tak już znacznie upośledzonej funkcji ruchowej. Ze względu na charakter dostawowy złamań w obrębie stawu kolanowego może nieco szybciej wystąpić proces zwyrodnieniowy w tym stawie. Nasilone dolegliwości bólowe będą wymagały okresowej fizjoterapii i farmakoterapii (leki p-bólowe i niesterydowe leki p-zapalne) w co najmniej 2 tygodniowym okresie leczenia. Cięża u powódki może nieco przyspieszyć proces zwyrodnieniowy stawu kolanowego lewego i nasili dolegliwości bólowe oraz będzie wymagała jeszcze większego oszczędzania kończyn dolnych.

Wymieniając ujemne skutki wypadku, nie sposób oczywiście pominąć sfery psychicznej. W związku z wypadkiem nastąpiły trwałe uszkodzenie mózgu potwierdzone badaniami obrazowymi głowy (tomografia i rezonans) oraz elektroencefalografią, upośledzenie pamięci, zaburzenia sprawności myślenia, zaburzenia orientacji przestrzennej, chwiejność uczuciowa z drażliwością, znacząco wpływające na samoocenę. Opisane dolegliwości oraz silne poczucie dyskomfortu, dodatkowo potęguje świadomość, że w wyniku doznanego wypadku ciało powódki uległo znacznemu i wyraźnemu zszpeceniu, którego nawet długotrwałe i kosztowne zabiegi medycyny estetycznej nie będą w stanie skorygować. Zmniejszenie atrakcyjności fizycznej w istotny sposób przekłada się na samopoczucie i poczucie pewności siebie powódki, a związku tym na możliwość zawierania i utrwalania nowych znajomości. Niepełnosprawność oraz liczne i rozległe blizny na całym ciele pogłębiają stan apatii i poczucie osamotnienia powódki, które nieprzerwanie towarzyszą jej od czasu wypadku. Opisane zaburzenia mają znaczący wpływ na funkcjonowanie i komfort życia powódki. Utrudniają jej również nawiązywanie i podtrzymywanie satysfakcjonujących relacji społecznych. Będąc osobą otwartą i towarzyską powódka zamknęła się w sobie i przebywa tylko wśród kilku bliskich jej osób. Ważne jest też to, że stwierdzone zaburzenia psychiczne mają charakter trwałe.

Trzeba natomiast pamiętać, że prawidłowe ustalenie wysokości należnego zadośćuczynienia wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności, mogących mieć w danym przypadku znaczenie. Nadto zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny powinny być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą pokrzywdzonego (por. wyrok SN z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09, OSNC-ZD 2010, Nr 3, poz. 80).

Zatem ustalając wysokość zadośćuczynienia w niniejszej sprawie należało wziąć pod uwagę przede wszystkim wysokość uszczerbku na zdrowiu fizycznym powódki, rodzaj i rozmiar doznanych obrażeń i stopień cierpień fizycznych, długość leczenia i związane z nią niedogodności. Uwzględniono też trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym powódki. Zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać musi ekonomicznie odczuwalną wartość. Zdrowie, ponad wszelką wątpliwość jest dobrem szczególnie cennym dlatego przyznawane kwoty zadośćuczynienia nie mogą być zaniżane.

Reasumując, Sąd uznał, mając na względzie wskazane powyżej kryteria, że przyznanie powódce zadośćuczynienia w łącznej wysokości 250 000 zł, **oprócz** kwoty zasądzonej od sprawcy szkody wyrokiem karnym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu w wysokości 12 000 zł, znajduje swoje uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym i nie jest to kwota wygórowana, mając na uwadze odniesione przez powódkę w skutek wypadku obrażenia i ich konsekwencje dla stanu zdrowia psychicznego i fizycznego powódki, jak też sposobu życia powódki. Powyższa kwota, stanowi jednocześnie dostateczną rekompensatę krzywdy powódki czyniąc zadość kryteriom ustalania słusznego i sprawiedliwego zadośćuczynienia i odpowiada aktualnej stopie życiowej i poziomowi życia społecznego w Polsce.

Mając jednocześnie na uwadze, że dotychczas strona pozwana wypłaciła powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 108 000 zł, zasądzono na rzecz powódki z tego tytułu kwotę **142 000 zł** w punkcie II sentencji wyroku, w pozostałej części oddalając powództwo o zadośćuczynienie w punkcie IV sentencji wyroku.

Oprócz zadośćuczynienia we wskazanej wyżej wysokości, w punkcie II sentencji wyroku, Sąd zasądził jeszcze kwotę w wysokości 8 500 zł tytułem odszkodowania za utracone dochody za okres od daty wypadku do dnia 30 września 2014 r.

W rozpoznawanej sprawie powódka domagała się również zasądzenia łącznie kwoty 16 500 zł, jako skapitalizowanej renty, z tytułu częściowej utraty możliwości zarobkowych i zwiększonych potrzeb w okresie od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 30 września 2009 r. (po

1 000 zł miesięcznie) oraz z tytułu zwiększonych potrzeb od dnia 1 października 2009 r. do dnia 28 lutego 2011 r. (po 500 zł miesięcznie), ewentualnie zasądzenie powyższej kwoty tytułem odszkodowania.

Przy czym, jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego, w okresie od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 30 września 2009 r. powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim. W tym czasie powódka była zatrudniona w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. W związku z 8 miesięcznym zwolnieniem lekarskim powódka pozbawiona została dodatkowego wynagrodzenia wypłacanego w 2009 r. w kwocie 4 139,43 zł brutto. Powódka również nie otrzymała nagrody jaka przysługiwałaby jej gdyby była w stanie świadczyć pracę (średnia wysokość wypłat z funduszu nagród pracowników w 2009 r. wyniosła 7 065,94 zł brutto).

Zatem zasadne było zasądzenie na rzecz powódki kwoty 8 000 zł tytułem odszkodowania za utracone dochody za okres od 1 lutego 2009 r. do 30 września 2009 r., na podstawie art. 444 § 1 k.c., który stanowi między innymi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Przy czym nie było to żądanie tożsame z żądaniem zasądzenia 1 300 zł z tytułu utraconych dochodów zgłoszone w sprawie I C 19/13 prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu, która została zakończona nieprawomocnym wyrokiem z dnia 24.09.2014 r.

W tym miejscu wskazać trzeba, że w wyroku Sąd omyłkowo z tego tytułu zasądził na rzecz powódki kwotę 8 500 zł, a nie żadaną kwotę 8 000 zł.

W pozostałym zakresie żądanie zasądzenia skapitalizowanej renty na rzecz powódki za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia 28 lutego 2011 r. w wysokości 8 500 zł oraz renty za dalszy okres poczynając od dnia wniesienia pozwu **do sierpnia 2013 r.** po 500 zł miesięcznie, z tytułu zwiększonych potrzeb zostało oddalone jako nieuzasadnione w punkcie IV sentencji wyroku.

Powódka podczas trwania niniejszej sprawy złożyła pozew do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu (w dniu 4 stycznia 2013 r.), w którym między innymi domagała się odszkodowania w związku z wypadkiem z dnia 30.01.2009 r. z tytułu wydatków na lekarstwa, rehabilitację, wizyty lekarskie i dostosowanie obuwia do potrzeb swojej niepełnosprawności, za okres od dnia wypadku do dnia rozszerzenia powództwa w sprawie przed Sądem Rejonowym tj. **do dnia 4 sierpnia 2013 r.**

W rozpoznawanej sprawie powódka z tytułu zwiększonych potrzeb domagała się zasądzenia skapitalizowanej renty, za okres od dnia wypadku do dnia 28 lutego 2011 r. w wysokości po 500 zł miesięcznie, łącznie 8 500 zł oraz dalszej renty po 500 zł miesięcznie od dnia wniesienia powództwa w niniejszej sprawie (1 marca 2011 r.), przy czym na okoliczność wykazania zasadności i wysokości renty powódka powoływała się na wydatki poniesione na lekarstwa, rehabilitację, wizyty lekarskie i dostosowanie obuwia do potrzeb swojej niepełnosprawności, jednocześnie nie wskazując aby inne potrzeby związane z wypadkiem w tym okresie tj. od października 2009 r. do lutego 2011 r. pozostały niezaspokojone.

Natomiast Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu zasądził od ubezpieczyciela sprawcy wypadku na rzecz powódki łącznie kwotę 29 182,95 zł, w tym kwotę **21 236,37 zł** za koszty leczenia, rehabilitacji i dostosowania obuwia do niepełnosprawności powódki, poniesione za okres od dnia wypadku do dnia rozszerzenia powództwa, przed Sądem Rejonowym (tj. do sierpnia 2013 r.).

Tym samym w niniejszej sprawie domaganie się skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od dnia 01.10.2009 r. do dnia 28.02.2011 r., oraz renty od marca 2011 r. do sierpnia 2013 r. należy uznać za bezzasadne, bowiem poszkodowany w ramach odpowiedzialności odszkodowawczej nie może pozostać wzbogacony (art. 361 k.c.), a do tego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy prowadziłoby uwzględnienie żądania w wyżej opisanym zakresie.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd zasądził na rzecz powódki od ubezpieczyciela sprawcy szkody rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 400 zł miesięcznie płatną od dnia 1 września 2013 r.

Powódka wskazywała, że na skutek doznanych obrażeń ciała, zwiększyły się jej potrzeby. W związku z doznanymi w wypadku obrażeniami powódka zmuszona jest do ponoszenia stałych, periodycznie się powtarzających wydatków związanych z rehabilitacją (specjalistyczne zabiegi terapeutyczne, zabiegi usuwania blizn), konsultacjami lekarskimi (ortopeda, psycholog, dermatolog), zakupem lekarstw i specjalistycznych maści. Powódka ma utrudnioną możliwość poruszania się, w związku z czym zmuszona jest do korzystania z taksówek. Proces dochodzenia do zdrowia wymusza stosowanie dodatkowych środków higienicznych i pielęgnacyjnych, stosowanie specjalistycznej diety

Żądanie w tym zakresie wywiedzione zostało z art. 444 § 2 k.c., zgodnie, z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo, jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. W judykaturze akcentuje się, że nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywista utrata zdolności zarobkowania i widoków na przyszłość, a także rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 § 2 k.c. (wyrok SN z dnia 24 września 2009 r., II PK 65/09, LEX nr 558304). Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie (np. konieczność stałego leczenia, zabiegów, kuracji, opieki osób trzecich, specjalnego odżywiania itp. – wyrok SA w Katowicach z dnia 24 maja 1996 r., III APr 7/96, OSA 1997, z. 6, poz. 18).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że u powódki na skutek doznanego wypadku istotnie zwiększyły się jej potrzeby i była zmuszona do ponoszenia regularnych, comiesięcznych kosztów związanych ze zdarzeniem, co potwierdzone zostało również w wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków we Wrocławiu z dnia 24.09.2014 r.

Natomiast z opinii biegłych lekarzy przeprowadzonych w tym postępowaniu wynika, że proces leczenia powódki nie został zakończony, powódka wymaga nadal kontynuacji leczenia zachowawczo - objawowego neurologicznego psychiatrycznego oraz leczenia rehabilitacyjnego i sanatoryjnego.

Tym samym co do zasady żądanie w przedmiocie renty od września 2013 r. z tytułu zwiększenia się potrzeb, należy uznać za uzasadnione.

Przy czym wysokość należnej powódce z tego tytułu renty Sąd ustalił na podstawie średnich miesięcznych wydatków poczynionych przez powódkę od dnia wypadku tj. 30.01.2009 r. do września 2013 r. (56 miesięcy), a które według wycień Sąd Rejonowego w postępowaniu IC 19/13 wyniosły 21 860,37 zł, co miesięcznie daje kwotę około 390,36 zł.

W oparciu o powyższe Sąd zasądził na rzecz powódki rentę w wysokości po 400 zł miesięcznie począwszy od 1 września 2013 r. w punkcie III sentencji wyroku, oddalając roszczenie w pozostałym zakresie (pkt IV sentencji wyroku).

Rozstrzygnięcie co do odsetek Sąd wydał w oparciu o przepis art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.p.c. i art. 455 k.c.

Zgodnie z przywołanymi przepisami ubezpieczyciel winien spełnić świadczenie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, a w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie 30 dni okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego (art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

Przy czym, jak stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Przy czym powódka zgłosiła szkodę w dniu 11 lutego 2010 r.

Mając powyższe na uwadze, zasądzono odsetki zgodnie z żądaniem powódki, co do kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania w pozwie w wysokości 68 500 zł od dnia 9 czerwca 2010 r., a od dalszej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 82 000 zł od dnia doręczenia pisma rozszerzającego powództwo stronie pozwanej (1 czerwca 2014 r.).

W punkcie I sentencji wyroku Sąd, na podstawie art. 199 par 1 pkt 2 k.p.c., odrzucił pozew w zakresie ustalenia, że pozwana ponosi odpowiedzialność za mogące nastąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 30 stycznia 2009 r., albowiem kwestia ta została już rozstrzygnięta w wyroku Sądu Rejonowego z dnia 24.09.2014 r.

O kosztach procesu w punkcie V sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. mając na uwadze, że powódka przegrała spór jedynie w nieznaczącej części i w związku z tym obciążył pozwaną obowiązkiem zwrotu całości poniesionych przez powódkę kosztów, na które złożyły się kwota 3 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa wraz z opłatą od pełnomocnictwa 17 zł

W punkcie VI sentencji wyroku Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w zw. z art. 100 zd. 2 k.p.c., nakazał stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 11 132,60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na które składają się koszty opłaty sądowej od pozwu, rozszerzonego powództwa oraz koszty przeprowadzonych dowodów z opinii biegłych sądowych.